

Adviesnota voor de raad

Onderwerp	: Toezeggingen Nota Duurzaamheid
Datum collegebesluit	: 1 maart 2016
Datum raadsvergadering	: 17 maart 2016
Portefeuillehouder	: S.H. Buwalda
Inlichtingen bij	: M. van Steenbergen / J. Nefkens

Voorstel

1. De ambitieuze koers op het gebied van duurzaamheid verder voort te zetten;
2. Alle beschikbare instrumenten in te zetten als relevante bijdrage aan de duurzaamheidsambitie van Zaltbommel.

Inleiding

De Europese Unie ligt op schema om de klimaatdoelen te halen. Er is afgesproken om, gerekend vanaf 1990, zeker 20 procent minder broeikasgassen uit te stoten, 20 procent te besparen op energieconsumptie en 20 procent energie uit duurzame bronnen te halen. Nederland bungelt onderaan het lijstje als het gaat om het behalen van de Europese klimaatdoelen voor 2020. Vooral op het onderdeel 'energie uit duurzame bronnen halen' blijft ons land steken.

In november 2015 is in Parijs de mondiale klimaatconferentie COP21 begonnen. In aanloop naar deze conferentie is de Parijsverklaring opgesteld. Meer dan zeventig colleges, waaronder het college van Zaltbommel, hebben deze getekend.

Met de Parijsverklaring roepen bestuurders van provincies, waterschappen en gemeenten onze landelijke overheid en leiders van de Europese Unie op tot daadkrachtig klimaatbeleid.

Het belangrijkste doel van de Parijsverklaring is te laten zien dat decentrale overheden zoals de gemeente Zaltbommel het klimaatvraagstuk serieus nemen. De conferentie heeft uiteindelijk geleid tot een voor alle deelnemende landen geldend juridisch bindend klimaatakkoord.

De Nederlandse doelstelling is dat veertien procent van het totale verbruik uit duurzame energie bestaat. In 2004 was dat 1,9 procent en in 2012 was dat gegroeid tot 4,5 procent waar het vervolgens stagneerde.

In navolging van de landelijke doelstellingen, heeft de gemeente Zaltbommel in haar bestuursakkoord vastgelegd dat zij zich conformeert aan de 2020- afspraken over lokaal, duurzaam opgewekte energie van minimaal 16 procent. In 2015 bleek bij een tussentijdse evaluatie dat 2 procent van deze doelstelling bereikt is.

De provincie heeft het afgelopen jaar in overleg met Gelderse regio's en gemeenten locaties gevonden waar windenergie mogelijk is. De provincie heeft de door de gemeenten aangedragen gebieden ruimtelijk vastgelegd in de Gelderse windvisie. In Zaltbommel betreft het de locatie langs de A2.

Bij het opstellen van het bestuursakkoord werd nog niet de keuze gemaakt voor het plaatsen van grote windturbines. Daarin staat dat als blijkt dat op 1 januari 2016 de 2020-afspraken niet haalbaar zijn, de plaatsing van windturbines wordt heroverwogen.

Op 25 juni 2015 heeft uw raad het uitvoeringsprogramma Natuur, Landschap en Milieu 2015-2018 (NLM) vastgesteld. Hierin staat de haalbaarheid van de duurzaamheidsambitie vermeld. Een realistische blik op de doelstelling, de huidige stand van zaken en de afwezigheid van financiën geeft aanleiding tot de kritische boodschap dat de duurzaamheidsambitie van 16 procent voor 2020 niet haalbaar is.

Om duidelijkheid te verkrijgen of en hoe de duurzame ambitie – in samenwerking met burgers en bedrijven – bereikbaar is, is in de zomer van 2015 op uw verzoek gestart met een brede maatschappelijke discussie duurzaamheid. Hierin is gepeild hoe burgers en bedrijven aankijken tegen duurzame energie, de daaraan gekoppelde ambitie van 16 procent duurzaam lokaal opgewekte energie en de haalbaarheid daarvan in relatie tot de plaatsing van zonne- en windenergie. Deze brede maatschappelijke discussie is goed verlopen. Wij hebben veel input gekregen over de bereidheid van burgers en bedrijven om (mee) te werken aan een duurzaam Zaltbommel. Voor het verloop van de brede maatschappelijke discussie en de uitkomsten daarvan verwijzen wij u naar de bijlage Duurzaamheid Zaltbommel.

Tegelijkertijd is ook gestart met een samenwerkingstraject met het bestuur van het parkmanagement van bedrijventerrein de Wildeman op het gebied van Duurzaamheid. Met het parkmanagement van De Wildeman is gesproken over hun ambities. Hun ambities sluiten naadloos aan bij die van de gemeente. Om deze ambities te realiseren wordt in de eerste helft van 2016 een plan van aanpak duurzaamheid De Wildeman opgesteld. Hierin staat hoe het Parkmanagement samen met de gemeente wil komen tot het bereiken van de gestelde doelen. Deze samenwerking met het bedrijfsleven biedt goede kansen om een substantiële bijdrage te leveren aan onze duurzaamheidsdoelstelling.

Indien alle beschikbare instrumenten worden ingezet kan lokaal een procentuele bijdrage in opwek duurzame lokale energie worden bereikt van circa 14,4 procent. In de tabel in de bijlage vindt u een nadere toelichting hierover.

Burgerparticipatie

Om te peilen of en hoe de inwoners (burgers en bedrijven, instellingen en organisaties) van de gemeente Zaltbommel bereid zijn om bij te dragen is een brede discussie gestart.

Voor de verdere beschrijving van het doorlopen proces verwijzen wij u naar de bijlage bij dit voorstel.

Doel / meetbaar effect

Duidelijkheid verkrijgen over het wel of niet bijstellen van de door u vastgesteld duurzaamheidsambitie en over de hierbij in te zetten instrumenten.

Argumenten

1.1 Er heerst momenteel bij burgers en bedrijven een positieve grondhouding ten aanzien van het in gang zetten en verder uitwerken van duurzaamheidsinitiatieven.

Tijdens de gehouden D.E. cafés en energiemarkt kwam een groot aantal concrete ideeën en initiatieven naar voren vanuit bewoners en bedrijven, zoals het oprichten van een energiecoöperatie. Ook tijdens de werkbijeenkomsten met het parkmanagement van de Wildeman blijkt de grote ambitie op het gebied van duurzaamheid en de bereidheid om daar op dit moment in te investeren en het proces concrete stappen verder te brengen.

1.2 Er ligt een landelijke opgave op het gebied van duurzaamheid.

Ook de gemeente Zaltbommel heeft haar verantwoording om aan deze landelijke opgave te voldoen.

2.1 Zonder inzet van windenergie is de duurzaamheidsambitie niet haalbaar.

De raad heeft door het vaststellen van haar duurzaamheidsambitie van 16 procent nadrukkelijk aangegeven dat Zaltbommel een duurzame gemeente wil zijn (landelijk norm is 14 procent). Dit

betekent dat alle reële mogelijkheden die bijdragen aan de ambitie moeten worden benut. Het inzetten van windenergie levert een substantiële bijdrage aan het bereiken van de ambitie.

Kanttekeningen

1.1 De medewerking van burgers en bedrijven om de ambitieuze koers op het gebied van duurzaamheid te realiseren is nodig, maar niet afdwingbaar

Wij kunnen burgers en bedrijven niet dwingen om mee te werken aan crowdfunding of te participeren in coöperaties. Dit kunnen wij alleen stimuleren.

2.1 Het inzetten van windenergie in de vorm van windturbines zal bij een aantal direct omwonenden op weerstand stuiten.

Deze weerstand is reëel en aanwezig. Tijdens een onlangs gehouden bewonersavond voor direct omwonenden van een mogelijke locatie voor windturbines langs de A2, werd nogmaals duidelijk dat een aantal direct omwonenden (fel) tegen de plaatsing van windturbines op deze locatie is. Tegenstanders kunnen zorgen voor een lang (juridisch) proces

2.2 Het inzetten van zonne-energie in de vorm van solarparken kan op weerstand stuiten.

Ook deze weerstand is reëel. Dit zal zich met name richten op het visuele aspect. Er zijn op dit moment geen concrete zaken te benoemen. Het is echter niet ondenkbaar dat bij realisatie van solarparken protesten ontstaan.

Financiën

Dit raadsvoorstel heeft geen directe financiële consequenties. Bij de verdere uitwerking van de activiteiten op projectenniveau, kunnen er financiële consequenties ontstaan. Indien financiële bijdragen aan projecten nodig zijn, dan wordt dit in aparte voorstellen aan u voorgelegd.

Uitvoering

Planning

In het uitvoeringsprogramma natuur, landschap en milieu (NLM) 2016 worden voor de komende twee jaar voor beide groepen (bewoners en bedrijven) ambities en daaruit voortvloeiend projecten benoemd. Voor de uitwerking verwijzen wij u naar de bijlage.

Communicatie

Bij de verdere uitwerking van de inhoud van de vier thema's in projecten komt communicatie nadrukkelijk aan bod. Bij de actualisatie van het NLM vindt communicatie over de stand van zaken naar de raad opnieuw plaats.

Bijlagen

Digitaal bijgevoegd en ter inzage in de leeskamer:

203142 – Nota duurzaamheid Zaltbommel, februari 2016

181992 – Eerste D.E.-café 12-10

181994 – Tweede D.E.-café 21-10

203155 – raadsbesluit

203127 – Invulling toezeggingen vanuit de carrouselvergadering van 4 februari 2016

203392 – E-mail Tegenwind Zaltbommel

205028 – Overzicht (ruimtelijke) procedures windturbines zoekgebied A2

Burgemeester en wethouders van Zaltbommel

drs. L.H. Derksen
gemeentesecretaris

A. van den Bosch
burgemeester